Εθνικά ειδικά δικαστήρια

Spanien

Σύμφωνα με το άρθρο 117 του ισπανικού Συντάγματος του 1978 η οργάνωση και η λειτουργία των δικαστηρίων της χώρας διέπεται από την αρχή της δικαιοδοτικής ενότητας.

Στο ισπανικό νομικό σύστημα, η τακτική δικαιοσύνη διαιρείται σε τέσσερα πεδία δικαίου: αστικό, ποινικό, διοικητικό και εργατικό.

Επιπλέον των τεσσάρων κλάδων του δικαίου στο πλαίσιο της τακτικής δικαιοσύνης, το ισπανικό νομικό σύστημα αναγνωρίζει τη στρατιωτική δικαιοδοσία, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κρατικού συστήματος δικαστικής εξουσίας (Poder Judicial del Estado) και ασκείται αποκλειστικά από στρατοδικεία τα οποία συστήνονται με νόμο.

Οι συγκρούσεις δικαιοδοσίας μεταξύ των δικαστηρίων που ασκούν τη δικαιοδοτική τους λειτουργία σε οποιοδήποτε πεδίο του δικαίου στο πλαίσιο της τακτικής δικαιοσύνης και των στρατοδικείων επιλύονται από ειδικό τμήμα του Ανώτατου Δικαστηρίου (Tribunal Supremo) — τμήμα συγκρούσεων δικαιοδοσίας (Sala de Conflictos de Jurisdicción) — που συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου και δύο δικαστές του τμήματος στρατιωτικών υποθέσεων (Sala de lo Militar), οι οποίοι διορίζονται από την ολομέλεια του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου (Consejo General del Poder Judicial).

Στο πλαίσιο των πεδίων του δικαίου της τακτικής δικαιοσύνης, ορισμένα δικαστήρια εξειδικεύονται στην εκδίκαση συγκεκριμένων υποθέσεων, για παράδειγμα τα δικαστήρια που εκδικάζουν υποθέσεις βίας κατά των γυναικών, τα εμποροδικεία, τα δικαστήρια που εποπτεύουν την εκτέλεση ποινών και τα δικαστήρια ανηλίκων.

Στον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία (Ley Orgánica del Poder Judicial) προβλέπονται τα ακόλουθα ειδικά δικαστήρια:

ΕΜΠΟΡΟΔΙΚΕΙΑ

Τα εμποροδικεία (Juzgados de lo Mercantil), τα οποία λειτουργούν από την 1η Σεπτεμβρίου 2004, είναι ειδικά δικαστήρια. Αποτελούν τμήμα του συστήματος πολιτικών δικαστηρίων.

ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Κατά κανόνα, σε κάθε επαρχία υπάρχει τουλάχιστον ένα εμποροδικείο –που εδρεύει στην πρωτεύουσά της– και η αρμοδιότητα του οποίου εκτείνεται σε ολόκληρη την επαρχία.

Εμποροδικεία μπορούν να συσταθούν και σε πόλεις εκτός της πρωτεύουσας της επαρχίας εφόσον η σύστασή τους δικαιολογείται με βάση το μέγεθος του πληθυσμού, την ύπαρξη βιομηχανικών ή εμπορικών ζωνών ή οικονομικής δραστηριότητας. Η έκταση της αρμοδιότητας αυτών των δικαστηρίων καθορίζεται ανάλογα με τις απαιτήσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.

Είναι δυνατή η σύσταση εμποροδικείων με τοπική αρμοδιότητα που να εκτείνεται σε δύο ή περισσότερες επαρχίες της ίδιας αυτόνομης κοινότητας.

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Τα εμποροδικεία εκδικάζουν υποθέσεις **αφερεγγυότητας**, υπό τους όρους που προβλέπονται από τον νόμο που τις διέπει.

Επίσης, τα εμποροδικεία εκδικάζουν υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο του αστικού δικαίου και αφορούν, μεταξύ άλλων, απαιτήσεις για τις οποίες ασκούνται αγωγές σχετικά με αθέμιτο ανταγωνισμό, βιομηχανική ιδιοκτησία, πνευματική ιδιοκτησία και διαφήμιση, καθώς και υποθέσεις που, εντός του εν λόγω δικαιοδοτικού συστήματος, ασκούνται βάσει του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις εμπορικές εταιρείες και τους συνεταιρισμούς.

Τα εμποροδικεία είναι αρμόδια για την **αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων** εφόσον άπτονται θεμάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, εκτός εάν σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα σε διεθνείς συνθήκες ή με άλλους κανόνες η αρμοδιότητα αυτή ανατίθεται σε άλλο δικαστήριο.

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Τα εφετεία είναι αρμόδια για την εκδίκαση των ένδικων μέσων που προβλέπονται από τον νόμο κατά των πρωτοβάθμιων αποφάσεων των εμποροδικείων, με εξαίρεση τις αποφάσεις επί υποθέσεων αφερεγγυότητας με τις οποίες επιλύονται εργασιακά ζητήματα, για τις οποίες προβλέπεται υπαγωγή σε ειδικό τμήμα ή τμήματα του εφετείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανικού νόμου για τη δικαστική εξουσία.

Τα λοιπά ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία μπορούν να ασκηθούν στις περιπτώσεις που ο ίδιος νόμος ορίζει.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ

Τα δικαστήρια κοινοτικού σήματος (Juzgados de Marca Comunitaria) είναι τα εμποροδικεία του Αλικάντε στον βαθμό που ασκούν την αρμοδιότητά τους να δικάζουν σε πρώτο βαθμό και κατ' αποκλειστικότητα κάθε διαφορά που εισάγεται στο πλαίσιο των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα.

Κατά την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, η κατά τόπον αρμοδιότητα των εν λόγω δικαστηρίων επεκτείνεται στο σύνολο της εθνικής επικράτειας της Ισπανίας και, ειδικά προς τον σκοπό αυτό, τα δικαστήρια αυτά καλούνται δικαστήρια κοινοτικού σήματος.

Αποτελούν τμήμα του συστήματος πολιτικών δικαστηρίων.

Παρομοίως, το ή τα ειδικά τμήματα του επαρχιακού δικαστηρίου του Αλικάντε δικάζουν, πέραν των άλλων, σε δεύτερο βαθμό και κατ' αποκλειστικότητα, κάθε ένδικο μέσο που αναφέρεται στο άρθρο 101 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα. Κατά την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, η κατά τόπον αρμοδιότητα των εν λόγω δικαστηρίων επεκτείνεται στο σύνολο της εθνικής επικράτειας της Ισπανίας και, ειδικά προς τον σκοπό αυτό, τα δικαστήρια αυτά καλούνται δικαστήρια κοινοτικού σήματος.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΝΩΝ

Τα δικαστήρια εποπτείας της εκτέλεσης ποινών (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria) είναι επιφορτισμένα με τα δικαιοδοτικά καθήκοντα που προβλέπονται από τον γενικό σωφρονιστικό νόμο (Ley General Penitenciaria) όσον αφορά την εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών και μέτρων ασφαλείας, τον δικαστικό έλεγχο της πειθαρχικής εξουσίας των σωφρονιστικών αρχών, την προστασία των δικαιωμάτων και ευεργετημάτων των κρατουμένων στα σωφρονιστικά καταστήματα και τα λοιπά ζητήματα που καθορίζονται από τον νόμο. Αποτελούν τμήμα του συστήματος ποινικών δικαστηρίων.

ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Στο πλαίσιο του συστήματος ποινικών δικαστηρίων, σε κάθε επαρχία υπάρχει τουλάχιστον ένα ειδικό δικαστήριο για την εποπτεία της εκτέλεσης ποινών.

Στην πόλη της Μαδρίτης λειτουργεί τουλάχιστον ένα κεντρικό δικαστήριο με ειδικά καθήκοντα εποπτείας της εκτέλεσης ποινών, η κατά τόπον αρμοδιότητα του οποίου καταλαμβάνει το σύνολο της επικράτειας.

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Τα δικαστήρια εποπτείας της εκτέλεσης ποινών είναι επιφορτισμένα με τα δικαιοδοτικά καθήκοντα που προβλέπονται στον γενικό σωφρονιστικό νόμο όσον αφορά την εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών και μέτρων ασφαλείας, τον δικαστικό έλεγχο της πειθαρχικής εξουσίας των σωφρονιστικών αρχών, την προστασία των δικαιωμάτων και ευεργετημάτων των κρατουμένων στα σωφρονιστικά καταστήματα και τα λοιπά ζητήματα που καθορίζονται από τον νόμο.

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Τα εφετεία είναι αρμόδια για την εκδίκαση των ένδικων μέσων που προβλέπονται από τον νόμο κατά των αποφάσεων των επαρχιακών δικαστηρίων εκτέλεσης ποινών.

Τα λοιπά ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία μπορούν να ασκηθούν στις περιπτώσεις που ο ίδιος νόμος ορίζει.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Σε κάθε επαρχία υπάρχει τουλάχιστον ένα δικαστήριο ανηλίκων (Juzgado de Menores) που εδρεύει στην πρωτεύουσά της και στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται ολόκληρη η επαρχία.

Στην πόλη της Μαδρίτης λειτουργεί το κεντρικό δικαστήριο ανηλίκων, η αρμοδιότητα του οποίου καταλαμβάνει το σύνολο της επικράτειας, και το οποίο εκδικάζει τις υποθέσεις που ανατίθενται σ' αυτό δυνάμει της νομοθεσίας που διέπει την ποινική ευθύνη ανηλίκων.

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Τα δικαστήρια ανηλίκων είναι αρμόδια για την εκδίκαση υποθέσεων εικαζόμενων εγκλημάτων που διαπράττονται από πρόσωπα ηλικίας άνω των 14 και κάτω των 18 ετών.

Οι δικαστές ανηλίκων ασκούν τα καθήκοντα που ορίζει ο νόμος σχετικά με ανηλίκους που εκδηλώνουν συμπεριφορές οι οποίες τυποποιούνται ως ποινικά αδικήματα από τον νόμο και κάθε άλλο σχετικό με τους ανηλίκους καθήκον που τους ανατίθεται από τον νόμο.

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Τα Εφετεία είναι αρμόδια για την εκδίκαση των ένδικων μέσων που προβλέπονται από τον νόμο κατά των αποφάσεων των επαρχιακών δικαστηρίων ανηλίκων.

Τα λοιπά ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία μπορούν να ασκηθούν στις περιπτώσεις που ο ίδιος νόμος ορίζει.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Σε κάθε περιφέρεια λειτουργεί τουλάχιστον ένα δικαστήριο για υποθέσεις βίας κατά γυναικών (Juzgado de Violencia sobre la Mujer) το οποίο εδρεύει στην πρωτεύουσα της περιφέρειας και η αρμοδιότητα του οποίου καταλαμβάνει το σύνολο της περιφέρειας. Το όνομα του δικαστηρίου περιλαμβάνει το όνομα του δήμου της έδρας του.

Η κυβέρνηση, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, βάσει έκθεσης που υποβάλλεται από την κυβέρνηση της αυτόνομης κοινότητας σε περιπτώσεις στις οποίες έχουν εκχωρηθεί σ' αυτήν αρμοδιότητες στον τομέα της δικαιοσύνης, δύναται να επεκτείνει, σύμφωνα με βασιλικό διάταγμα, την αρμοδιότητα των ειδικών δικαστηρίων για υποθέσεις βίας κατά γυναικών σε δύο ή περισσότερες περιφέρειες εντός της ίδιας επαρχίας.

Το Γενικό Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί να συμφωνήσει, αφού λάβει υπόψη έκθεση των τμημάτων διοικητικής οργάνωσης των δικαστηρίων (Salas de Gobierno), ότι, στις περιφέρειες στις οποίες καθίσταται αναγκαίο ανάλογα με τον όγκο των υποθέσεων, οι υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα αυτών των δικαστηρίων μπορούν να εκδικαστούν από το πρωτοδικείο (Juzgado de Primera Instancia e Instrucción) ή το τοπικό ποινικό δικαστήριο (Juzgado de Instrucción), ανάλογα με την περίπτωση.

Στις δικαστικές περιφέρειες στις οποίες υπάρχει μόνον ένα Πρωτοδικείο, οι υποθέσεις βίας κατά γυναικών που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ειδικών δικαστηρίων εκδικάζονται από το εν λόγω Πρωτοδικείο.

Αποτελούν τμήμα του συστήματος ποινικών δικαστηρίων.

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Ley de Enjuiciamiento Criminal), στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων για υποθέσεις βίας κατά γυναικών υπάγονται, μεταξύ άλλων:

Διαδικασίες ερευνών για τον καταλογισμό ποινικής ευθύνης για αδικήματα του ποινικού κώδικα (Código Penal), όπως ανθρωποκτονία, άμβλωση, σωματική βλάβη, σωματική βλάβη εμβρύου, εγκλήματα κατά της ελευθερίας, εγκλήματα κατά της ηθικής ακεραιότητας, εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, κατά του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία της προσωπικότητας και της φήμης και κάθε άλλο αδίκημα που διαπράττεται με άσκηση βίας ή εκφοβισμού, υπό την προϋπόθεση ότι το θύμα είναι ή υπήρξε σύζυγος του δράστη ή συνδέεται με τον δράστη με ανάλογο αισθηματικό δεσμό, έστω και χωρίς συμβίωση, καθώς και για εγκλήματα που διαπράττονται εις βάρος των τέκνων του δράστη ή της συζύγου ή συμβίας ή εις βάρος ανήλικων ή προσώπων στερούμενων δικαιοπρακτικής ικανότητας που συνοικούν με τον δράστη ή επί των οποίων η σύζυγος ή η συμβία ασκεί κηδεμονία, επιτροπεία, επιμέλεια, γονική μέριμνα, αναδοχή ή εν τοις πράγμασι επιμέλεια, εφόσον συντρέχει πράξη βίας βάσει φύλου.

Διαδικασίες ερευνών για τον καταλογισμό ποινικής ευθύνης για παραβιάσεις των οικογενειακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, εφόσον το θύμα είναι κάποιο από τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Έκδοση των αντίστοιχων διαταγών για την προστασία των θυμάτων, με την επιφύλαξη των σχετικών αρμοδιοτήτων του δικαστή υπηρεσίας (Juez de Guardia).

Εκδίκαση και έκδοση αποφάσεων επί πταισμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους βάσει νόμου, εφόσον το θύμα είναι κάποιο από τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Έκδοση και εκτέλεση των πράξεων αμοιβαίας αναγνώρισης όσον αφορά ποινικές αποφάσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί υποθέσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

Διαδικασίες ερευνών για τον καταλογισμό ποινικής ευθύνης για παραβιάσεις που προβλέπονται και για τις οποίες καθορίζεται ποινή στο άρθρο 468 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον το θύμα του ποινικού αδικήματος για το οποίο είχε επιβληθεί ποινή, συντηρητικά μέτρα ή μέτρα ασφαλείας που παραβιάστηκαν από τον δράστη, είναι ή υπήρξε σύζυγος του δράστη, ή συνδέεται με τον δράστη με ανάλογο αισθηματικό δεσμό, έστω και χωρίς συμβίωση, καθώς και για εγκλήματα που διαπράττονται εις βάρος των τέκνων του δράστη ή της συζύγου ή συμβίας ή εις βάρος ανηλίκων ή προσώπων στερούμενων δικαιοπρακτικής ικανότητας που συνοικούν με τον δράστη ή επί των οποίων η σύζυγος ή η συμβία ασκεί κηδεμονία, επιμέλεια, γονική μέριμνα ή επιτροπεία.

Στο πλαίσιο του αστικού δικαίου και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Ley de Enjuiciamiento Civil), στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων για υποθέσεις βίας κατά γυναικών υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι υποθέσεις:

που αφορούν σχέσεις συγγένειας, τη μητρότητα και την πατρότητα.

που αφορούν την ακύρωση γάμου, τη διάσταση και το διαζύγιο.

που αφορούν τις σχέσεις πατέρα-τέκνου.

που αποσκοπούν στη λήψη ή τροποποίηση μέτρων που σχετίζονται με οικογενειακά ζητήματα.
που αφορούν αποκλειστικά την επιμέλεια των τέκνων ή τις καταβολές διατροφής τις οποίες διεκδικεί ο ένας γονέας κατά του άλλου ή εκ μέρους των τέκνων.
που αφορούν την ανάγκη συναίνεσης σε υιοθεσία.
που αποσκοπούν στην προσβολή αποφάσεων της διοίκησης που αφορούν την προστασία ανηλίκων.
Τα δικαστήρια για υποθέσεις βίας κατά γυναικών έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα σε αστικές υποθέσεις εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
Πρόκειται για αστική διαδικασία με αντικείμενο κάποιο από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.
Ένας εκ των διαδίκων στην αστική διαδικασία είναι θύμα βίας βάσει φύλου.
Ένας εκ των διαδίκων στην αστική διαδικασία κατηγορείται ως δράστης, ηθικός αυτουργός ή συνεργός σε πράξη βίας βάσει φύλου.
Έχει κινηθεί ενώπιον του δικαστηρίου για υποθέσεις βίας κατά γυναικών ποινική διαδικασία επί αξιόποινης πράξης ή αδικήματος ήσσονος σημασίας συνεπεία πράξης βίας κατά γυναικών ή έχει εκδοθεί διαταγή προστασίας θύματος βίας βάσει φύλου.
Σε περίπτωση κατά την οποία ο δικαστής εκτιμά ότι τα περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση του δικαστηρίου δεν συνιστούν, πέραν πάσης αμφιβολίας, πράξη βίας βάσει φύλου, μπορεί να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή και να την παραπέμψει στο αρμόδιο δικαστήριο.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις απαγορεύεται η διαμεσολάβηση.

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Τα εφετεία είναι αρμόδια για την εκδίκαση των ένδικων μέσων που προβλέπονται από τον νόμο κατά των αποφάσεων των επαρχιακών δικαστηρίων για υποθέσεις βίας κατά γυναικών.
Τα λοιπά ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία μπορούν να ασκηθούν στις περιπτώσεις που ο ίδιος νόμος ορίζει.

ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΥ ΣΥΣΤΗΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στην Ισπανία, μπορούν να συσταθούν ειδικά δικαστήρια, χωρίς να θίγεται η αρχή της δικαιοδοτικής ενότητας καθώς εντάσσονται στους πέντε κλάδους του δικαίου, με βάση τον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία, όπως είναι, για παράδειγμα τα εμποροδικεία, τα δικαστήρια ανηλίκων, τα δικαστήρια για υποθέσεις βίας κατά γυναικών) αλλά και όσα συστήνονται με απόφαση του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 98 του ανωτέρω νόμου σ' αυτήν την κατηγορία εμπίπτουν τα οικογενειακά δικαστήρια (Juzgados de Familia), τα δικαστήρια αναγκαστικής εκτέλεσης επί υποθήκης (Juzgados de Ejecución Hipotecaria) και τα δικαστήρια αναγκαστικής εκτέλεσης (Juzgados de Ejecutorias).

Άλλα ειδικά δικαστήρια

Στο άρθρο 117 του ισπανικού Συντάγματος του 1978, υπό τον τίτλο VI περί δικαστικής εξουσίας, ορίζεται ότι η οργάνωση και η λειτουργία των δικαστηρίων της χώρας διέπεται από την αρχή της δικαιοδοτικής ενότητας.
Η αρχή αυτή συνεπάγεται την ύπαρξη ενιαίας δικαιοδοσίας, η οποία απαρτίζεται από ενιαίο σώμα δικαστικών λειτουργών, το οποίο συνιστά την τακτική δικαιοσύνη.
Σύμφωνα με το ισπανικό Σύνταγμα, η δικαιοσύνη πηγάζει από τον λαό και απονέμεται στο όνομα του βασιλιά, από δικαστές που ανήκουν στη δικαστική εξουσία, απολαύουν ανεξαρτησίας και ισοβιότητας, είναι υπόλογοι για τις πράξεις τους και υπόκεινται μόνο στο κράτος δικαίου.
Οι δικαστές παύονται από τα καθήκοντά τους, τίθενται υπό αναστολή, μετατίθενται και εξουσιοδοτούνται για τους λόγους και με την επιφύλαξη των εγγυήσεων που προβλέπει ο νόμος.
Η άσκηση της δικαστικής εξουσίας, στο πλαίσιο διαδικασιών κάθε είδους, είτε πρόκειται για την εκδίκαση υποθέσεων ή την εκτέλεση αποφάσεων, ανατίθεται αποκλειστικά στα δικαστήρια που προβλέπονται από τη νομοθεσία, σύμφωνα με τους κανόνες αρμοδιότητας και τους δικονομικούς κανόνες που καθορίζονται στον νόμο.
Τα δικαστήρια δεν δύνανται να ασκήσουν εξουσίες πέραν των όσων αναφέρονται στην ανωτέρω υποενότητα, και οι οποίες τους έχουν ανατεθεί ρητώς βάσει νόμου, προς διασφάλιση όλων των δικαιωμάτων.
Εκτός του τμήματος που αφορά τη δικαστική εξουσία, το Σύνταγμα προβλέπει, υπό διαφορετικούς τίτλους, δύο συνταγματικά δικαστήρια. Τα δικαστήρια αυτά απολαύουν πλήρους ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και υπόκεινται μόνο στο κράτος δικαίου.
Πρόκειται για το Συνταγματικό δικαστήριο (Tribunal Constitucional) και το Ελεγκτικό Συνέδριο (Tribunal de Cuentas).

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Το ισπανικό Συνταγματικό Δικαστήριο δεν εντάσσεται στο σύστημα της δικαστικής εξουσίας.
Είναι ο υπέρτατος ερμηνευτής του Συντάγματος, ανεξάρτητο από τα άλλα συνταγματικά όργανα και υπόκειται μόνο στο Σύνταγμα και στον οργανικό νόμο που διέπει τη λειτουργία του.
Είναι μοναδικό όσον αφορά τη δικαιοδοσία του, η οποία εκτείνεται στο σύνολο της επικράτειας.

ΣΥΝΘΕΣΗ

Συγκροτείται από δώδεκα ανώτερους δικαστές που διορίζονται από τον βασιλιά. Τέσσερις από τους δικαστές προτείνονται από τη Βουλή (Congreso de los Diputados), με πλειοψηφία τριών πέμπτων των μελών της τέσσερις από τη Γερουσία (Senado), με την ίδια πλειοψηφία δύο προτείνονται από την κυβέρνηση και δύο από το Γενικό Δικαστικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια, οι διορισθέντες δικαστές εκλέγουν τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο μεταξύ των μελών του δικαστηρίου.

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Το Συνταγματικό Δικαστήριο, στις περιπτώσεις και με τον τύπο που προβλέπεται από τον νόμο, επιλαμβάνεται μεταξύ άλλων των ακόλουθων υποθέσεων:
προσφυγών αντισυνταγματικότητας κατά νόμων, κανονιστικών διατάξεων ή πράξεων με ισχύ νόμου.
προσφυγών για παραβίαση πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του άρθρου 53 παράγραφος 2 του Συντάγματος.
συνταγματικών συγκρούσεων αρμοδιοτήτων μεταξύ του κράτους και των αυτόνομων κοινοτήτων ή μεταξύ αυτόνομων κοινοτήτων.
συγκρούσεων μεταξύ των συνταγματικών οργάνων του κράτους.
σχετικών με την εξέταση της συνταγματικότητας των διεθνών συνθηκών.
Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τις παρακάτω σελίδες: Το Συνταγματικό Δικαστήριο

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανώτατο ελεγκτικό όργανο των δημόσιων λογαριασμών και της οικονομικής διαχείρισης του κράτους, αλλά και του δημόσιου τομέα.
Με την επιφύλαξη της δικαιοδοσίας του, το Ελεγκτικό Συνέδριο εντάσσεται στη νομοθετική εξουσία και λογοδοτεί απευθείας στο ισπανικό Κοινοβούλιο (Cortes Generales).

ΣΥΝΘΕΣΗ

Συγκροτείται από δώδεκα μέλη, τους ελεγκτές (Consejeros de Cuentas), έξι εκ των οποίων διορίζονται από τη Βουλή και έξι από τη Γερουσία. Χαίρουν της ίδιας ανεξαρτησίας και ισοβιότητας με τους δικαστικούς λειτουργούς και υπόκεινται στους ίδιους κανόνες περί ασυμβίβαστου.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Δύο είναι οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

Η ελεγκτική αρμοδιότητα, η οποία συνίσταται στον εξωτερικό, διαρκή και προληπτικό έλεγχο δαπανών, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσον η χρηματοοικονομική δραστηριότητα του δημοσίου τομέα συνάδει με τις αρχές της νομιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της εξοικονόμησης πόρων.
Η δικαιοδοτική αρμοδιότητα συνίσταται στην εκδίκαση υποθέσεων που άπτονται του δημοσιονομικού καταλογισμού εις βάρος προσώπων υπεύθυνων για τη διαχείριση δημόσιας περιουσίας, δημόσιων κονδυλίων ή δημοσίων πραγμάτων με στόχο την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το Δημόσιο λόγω υπεξαίρεσης, έλλειψης αιτιολόγησης ή ατελούς αιτιολόγησης ή για άλλους λόγους ή συνεπεία άλλων ενεργειών.
Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τις παρακάτω σελίδες: Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΘΙΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Αναγνωρίζονται στο άρθρο 125 του Συντάγματος ως μια μορφή συμμετοχής των πολιτών στην απονομή δικαιοσύνης.
Στο άρθρο 19 του οργανικού νόμου για τη δικαστική εξουσία αναγνωρίζονται ως δικαστήρια εθιμικού δικαίου (tribunales consuetudinarios) το Δικαστήριο για την Άρδευση της πεδιάδας της Βαλένθια (Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia) και το Συμβούλιο Προεστών της Μούρθια (Consejo de Hombres Buenos de Murcia). Και τα δύο αποτελούν θεσμούς του εθιμικού δικαίου και επιλαμβάνονται ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων.
Το 2009, τα δύο αυτά δικαστήρια εθιμικού δικαίου της Ισπανίας περιελήφθησαν στον αντιπροσωπευτικό κατάλογο για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της ανθρωπότητας και αποτελούν ζωντανή απόδειξη της ικανότητας των ανθρώπινων ομάδων για δημοκρατική οργάνωση σύνθετων θεσμών, που δημιουργούνται από τα ίδια τα μέλη της κοινωνίας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΤΗΣ ΒΑΛΕΝΘΙΑ

Πρόκειται για τον παλαιότερο δικαστικό θεσμό στην Ευρώπη.
Είναι αρμόδιο για την περιοχή της Βαλένθια.
Απαρτίζεται από οκτώ μέλη τα οποία εκλέγονται με δημοκρατικές διαδικασίες από γεωργούς της γόνιμης περιοχής Χουέρτα της Βαλένθια. Στο πεδίο της αρμοδιότητάς του εμπίπτει η ισότιμη κατανομή νερού στους διάφορους ιδιοκτήτες αγροτικών εκτάσεων γης, η επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των γεωργών και η επιβολή προστίμων για παραβιάσεις των κανονισμών περί άρδευσης.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΕΣΤΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΡΘΙΑ

Το Συμβούλιο Προεστών της Μούρθια χρονολογείται από τη μεσαιωνική εποχή. Η θέσπισή του και η νομοθετική του ρύθμιση ως ανώτατου δικαστηρίου της γόνιμης περιοχής Χουέρτα της Μούρθια, ανάγονται στο 1849. Το Συμβούλιο Προεστών απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον γραμματέα και πέντε μέλη.
Το Συμβούλιο Προεστών της Μούρθια συνεδριάζει κάθε Πέμπτη στην αίθουσα της ολομέλειας της τοπικής αρχής. Η ακροαματική διαδικασία είναι δημόσια και οι αποφάσεις εκδίδονται την ίδια ημέρα ή το αργότερο στην επόμενη συνεδρίαση. Αποφασίζει χωρίς περαιτέρω διαδικασία κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται δυνάμει των αποφάσεων του Συμβουλίου Προεστών της Μούρθια είναι αποκλειστικά χρηματικής φύσης. Οι αποφάσεις του εν λόγω δικαστηρίου είναι οριστικές, αμετάκλητες και εκτελεστές.
Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τις παρακάτω σελίδες: Συμβούλιο Προεστών.

Σχετικοί σύνδεσμοι

ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΘΙΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.